

ΣΩΜΑ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

Επεξηγηματικό Υλικό

Σημαντικότερων Θεμάτων Ελέγχου

για Οντότητες Δημοσίου Ενδιαφέροντος

που εφαρμόζουν

Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς:

- Πληροφορίες που πρέπει να περιληφθούν στην έκθεση ελέγχου σχετικά με τα ΣΘΕ
- Παραδείγματα ΣΘΕ (παρουσίαση και αντιμετώπιση)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελίδα

Εισαγωγή	2
Πληροφορίες που πρέπει να περιληφθούν στην έκθεση ελέγχου σχετικά με τα Σημαντικότερα Θέματα Ελέγχου	3
Καθορισμός και πλήθος Σημαντικότερων Θεμάτων Ελέγχου για μια ανάθεση ελέγχου.....	4
Απαιτούμενα στοιχεία στην περιγραφή ενός ΣΘΕ.....	4
Σειρά Παρουσίασης.....	5
Ενδεικτικά παραδείγματα παρουσίασης και αντιμετώπισης των “Σημαντικότερων Θεμάτων Ελέγχου”	6
1. Αποτίμηση αξίας ιδιοχρησιμοποιούμενων οικοπέδων και κτιρίων	6
2. Αποτίμηση αξίας επενδύσεων σε ακίνητα (οικοπέδων και κτιρίων).....	8
3. Απομείωση συμμετοχών σε θυγατρικές (εταιρικές οικονομικές καταστάσεις).....	9
4. Παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα για αντιστάθμιση.....	11
5. Αποτίμηση αποθεμάτων	13
6. Ανακτησιμότητα εμπορικών απαιτήσεων.....	14
7. Δουλευμένα έξοδα	15
8. Αναγνώριση εσόδων	16
9. Αναγνώριση εσόδων από κατασκευαστικές συμβάσεις	17
10. Ακρίβεια των εσόδων λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα των μηχανογραφικών συστημάτων.....	19
11. Εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν στην αξιολόγηση των προβλέψεων εκκρεμών αποζημιώσεων και στην εξέταση της επάρκειας των υποχρεώσεων που συνδέονται με ασφαλιστήρια συμβόλαια ζημιών.....	20
12. Απομείωση των απαιτήσεων από δάνεια	22

Εισαγωγή

Η παρούσα εργασία καταρτίσθηκε με σκοπό την πρακτική εφαρμογή των οδηγιών του Διεθνούς Προτύπου Ελέγχου 701 “Γνωστοποίηση Σημαντικότερων Θεμάτων Ελέγχου στην Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή”. Τα παραδείγματα των Σημαντικότερων Θεμάτων Ελέγχου, τα οποία αναφέρονται, παρουσιάζονται για επεξηγηματικούς και μόνο λόγους.

Το Διεθνές Πρότυπο Ελέγχου 701 απαιτεί η περιγραφή ενός Σημαντικότερου Θέματος Ελέγχου να προσαρμόζεται στα γεγονότα και τις περιστάσεις του διενεργηθέντος ελέγχου και της ελεγχόμενης οντότητας, με σκοπό να παρέχονται σχετικές και ουσιαστικές πληροφορίες στους επενδυτές και τους λοιπούς χρήστες της έκθεσης ελέγχου. Τα Σημαντικότερα Θέματα Ελέγχου αναμένεται να ποικίλουν ανάλογα με τον αριθμό και την επιλογή των θεμάτων που εξετάζονται και τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να περιγραφούν.

Επισημαίνεται ότι, τα κατωτέρω παραδείγματα παρατίθενται ενδεικτικά, για την καλύτερη κατανόηση των συναδέλφων Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών **και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται ως υποδείγματα προς αντιγραφή**. Για περισσότερες οδηγίες εφαρμογής και παραδείγματα παρουσίασης και αντιμετώπισης των “Σημαντικότερων Θεμάτων Ελέγχου” σύμφωνα με τις οδηγίες του Διεθνούς Προτύπου Ελέγχου 701 οι συνάδελφοι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές μπορούν να ανατρέχουν στον ιστότοπο της IFAC, στη διεύθυνση:

<https://www.ifac.org/global-knowledge-gateway/audit-assurance/discussion/auditor-reporting-standards-implementation-key>

Πληροφορίες που πρέπει να περιληφθούν στην έκθεση ελέγχου σχετικά με τα Σημαντικότερα Θέματα Ελέγχου

Οι βασικότερες οδηγίες του ΔΠΕ 701 «Σημαντικότερα Θέματα Ελέγχου» είναι οι εξής:

Εκτός εάν νόμος ή κανονισμός ορίζουν διαφορετικά, κατά τη γνωστοποίηση των ΣΘΕ, οι ελεγκτές πρέπει να συμπεριλάβουν την ακόλουθη εισαγωγική *παράγραφο* κάτω από τον τίτλο "Σημαντικότερα Θέματα Ελέγχου" σε ξεχωριστό τμήμα της έκθεσης ελέγχου:¹

Σημαντικότερα Θέματα Ελέγχου

Τα Σημαντικότερα Θέματα Ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, είχαν πρωταρχική σημασία στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά αντιμετωπίστηκαν στα πλαίσια του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων στο σύνολό τους, και κατά τη διαμόρφωση της γνώμης του ελεγκτή επί αυτών, και ο ελεγκτής δεν παρέχει ξεχωριστή γνώμη επί των συγκεκριμένων θεμάτων.

Η ανωτέρω παράγραφος, αν και έχει τυποποιημένο λεκτικό, αποσκοπεί στο να παράσχει ένα κατάλληλο πλαίσιο για τους χρήστες της έκθεσης ελέγχου, να κατανοήσουν την έννοια των Σημαντικότερων Θεμάτων Ελέγχου και συγκεκριμένα ότι η αναφορά των Σημαντικότερων Θεμάτων Ελέγχου:

- Δεν έχει σκοπό να υποδηλώσει ότι το αναφερόμενο θέμα δεν έχει επιλυθεί κατάλληλα από τον ελεγκτή κατά τη διαμόρφωση της γνώμης του σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις,
- Δεν αποσκοπεί στο να αντιπροσωπεύει ή να υπαινίσσεται ξεχωριστή γνώμη σχετικά με επιμέρους στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων

Επιπλέον, η ευθύνη του ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων στην έκθεση ελέγχου θα περιλαμβάνει την ακόλουθη περιγραφή σε σχέση με τα Σημαντικότερα Θέματα Ελέγχου²:

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, προσδιορίζουμε αυτά που είχαν εξέχουσα σημασία στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και είναι συνεπώς τα Σημαντικότερα Θέματα Ελέγχου.

¹ Βλέπε παράγραφο 11 του ΔΠΕ 701.

² Βλέπε παραγράφους 40-41 του ΔΠΕ 700 (αναθεωρημένο), «Διαμόρφωση Γνώμης και Έκθεσης επί των Οικονομικών Καταστάσεων». Η παράγραφος 40 απαιτεί αυτή τη δήλωση μόνο για ελέγχους οικονομικών καταστάσεων εισηγμένων οντοτήτων και οποιωνδήποτε άλλων οντοτήτων για τις οποίες πρέπει να γνωστοποιούνται ΣΘΕ σύμφωνα με το ΔΠΕ 701.

Καθορισμός και πλήθος Σημαντικότερων Θεμάτων Ελέγχου για μια ανάθεση ελέγχου

Τα Σημαντικότερα Θέματα Ελέγχου πρέπει να είναι συγκεκριμένα για την οντότητα και τον έλεγχο που διενεργήθηκε προκειμένου να παρέχονται σχετικές και ουσιαστικές πληροφορίες στους χρήστες. Ως εκ τούτου, το ΔΠΕ 701 περιλαμβάνει **ένα πλαίσιο λήψης αποφάσεων που βασίζεται στην κρίση** για να βοηθήσει τους ελεγκτές να καθορίσουν ποια θέματα, από εκείνα που γνωστοποιούν στους υπεύθυνους διακυβέρνησης, είναι Σημαντικότερα Θέματα Ελέγχου.¹ Αυτό το πλαίσιο λήψης αποφάσεων αναπτύχθηκε ώστε οι ελεγκτές να εστιάσουν στους τομείς, στους οποίους οι επενδυτές και άλλοι χρήστες έχουν εκφράσει το ενδιαφέρον τους, ιδίως στους τομείς των οικονομικών καταστάσεων που απαιτούσαν τις σημαντικότερες ή πολυπλοκότερες κρίσεις από τη διοίκηση, καθώς και στις περιοχές όπου επικεντρώθηκε η προσοχή του ελεγκτή σύμφωνα με την προσέγγιση των ΔΠΕ που εστιάζεται στην αντιμετώπιση των κινδύνων.

Ο αριθμός των ΣΘΕ που θα γνωστοποιείται στην έκθεση ελέγχου μπορεί να επηρεάζεται από την πολυπλοκότητα της οντότητας, τη φύση, και το περιβάλλον της καθώς και από τα γεγονότα και τις περιστάσεις του αναληφθέντος ελέγχου. Αναμένεται να υπάρχει τουλάχιστον ένα ΣΘΕ για τον έλεγχο μιας οντότητας δημοσίου ενδιαφέροντος.

Απαιτούμενα στοιχεία στην περιγραφή ενός ΣΘΕ

Η περιγραφή ενός ΣΘΕ πρέπει πάντοτε να περιλαμβάνει αναφορά στις σχετικές γνωστοποιήσεις, στις οικονομικές καταστάσεις εάν υπάρχουν και να αναφέρει τα κατωτέρω:

- Γιατί το θέμα θεωρήθηκε ως ένα από τα σημαντικότερα στον έλεγχο και ως εκ τούτου αποφασίστηκε να είναι ΣΘΕ,
- Πώς αντιμετωπίστηκε το θέμα αυτό στον έλεγχο²

Οι απαιτήσεις του ΔΠΕ 701 σχετικά με την περιγραφή ενός ΣΘΕ αποσκοπεί στο να παρέχει μια σύντομη και ισορροπημένη επεξήγηση για το θέμα. Ωστόσο, το επίπεδο λεπτομέρειας στην περιγραφή κάθε ΣΘΕ είναι θέμα επαγγελματικής κρίσης και μπορεί να διαφέρει ανάλογα με τα συγκεκριμένα γεγονότα και τις περιστάσεις του αναληφθέντος ελέγχου. Το Συμβούλιο Διεθνών Προτύπων Ελέγχου και Διασφάλισης είχε την άποψη ότι αυτή η ευελιξία είναι σημαντική ώστε να επιτρέψει στους ελεγκτές να είναι όσο το δυνατόν πιο συγκεκριμένοι για κάθε οντότητα στην περιγραφή ενός ΣΘΕ, προκειμένου να μετριάσουν τις ανησυχίες των επενδυτών και άλλων ότι η γνωστοποίηση των ΣΘΕ θα μπορούσε γρήγορα να οδηγήσει σε πιο τυποποιημένες ή στερεότυπες γνωστοποιήσεις.

¹ Βλέπε παραγράφους 9-10 και A9-A30 του ISA 701. Το (αναθεωρημένο) ΔΠΕ 260, η επικοινωνία με τους επιφορτισμένους με τη διακυβέρνηση και άλλοι ISA καθορίζουν απαιτήσεις για τους ελεγκτές να επικοινωνούν με τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση σχετικά με συγκεκριμένα θέματα.

² Βλέπε ΔΠΕ 701, παράγραφοι 13 και A34-A51.

Σειρά Παρουσίασης

Η σειρά παρουσίασης μεμονωμένων θεμάτων στο τμήμα των ΣΘΕ της έκθεσης ελέγχου είναι θέμα επαγγελματικής κρίσης. Για παράδειγμα, αυτές οι πληροφορίες μπορεί να παρατεθούν βάσει σπουδαιότητας κατά την κρίση του ελεγκτή, ή μπορεί να αντιστοιχούν στον τρόπο με τον οποίο τα θέματα παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Για τη διάκριση των θεμάτων αυτών, ο ελεγκτής πρέπει επίσης να συμπεριλάβει επικεφαλίδα για κάθε ένα ΣΘΕ.

Ενδεικτικά παραδείγματα παρουσίασης και αντιμετώπισης των “Σημαντικότερων Θεμάτων Ελέγχου”

Κατωτέρω παρατίθενται ενδεικτικά παραδείγματα Σημαντικότερων Θεμάτων Ελέγχου, για σκοπούς διευκόλυνσης των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών. Διευκρινίζεται ότι τα κατωτέρω παραδείγματα πρέπει να ενσωματώνονται αυτούσια στις εκθέσεις ελέγχου και να προσαρμόζονται στις ιδιαίτερες περιστάσεις και συνθήκες κάθε ελέγχου στο πλαίσιο των απαιτήσεων του ΔΠΕ 701.

1. Αποτίμηση αξίας ιδιοχρησιμοποιούμενων οικοπέδων και κτιρίων

Αποτίμηση αξίας οικοπέδων και κτιρίων	
Σημαντικότερο θέμα ελέγχου	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
Την 31.12.XXX1 η εύλογη αξία των οικοπέδων και κτιρίων, που παρουσιάζεται στη σημείωση XXX (Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια) ανέρχεται σε € XX (€ XX κατά την 31.12.XXX0) και καθορίστηκε από τη Διοίκηση βάσει των εκτιμήσεων ανεξάρτητων επαγγελματιών εκτιμητών. Η σημαντική αξία που αντιπροσωπεύουν, για τον Όμιλο και την Εταιρεία, ως ποσοστό (περίπου XX%) επί του συνολικού ενεργητικού τα ιδιοχρησιμοποιούμενα οικόπεδα και τα κτίρια που περιλαμβάνονται στο λογαριασμό αυτό, το συνεχιζόμενο περιβάλλον ύφεσης που επικρατεί στην ελληνική αγορά ακινήτων, καθώς και η υποκειμενικότητα και οι σημαντικές κρίσεις που ασκεί η Διοίκηση και εμπεριέχεται στη διαδικασία εκτίμησης της εύλογης αξίας τους καθιστούν την αποτίμηση αυτών ένα από τα σημαντικότερα θέματα του ελέγχου. Όπως περιγράφεται στη σημείωση XXX (Λογιστικές αρχές και μέθοδοι) και στη σημείωση XXX λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης, οι εκτιμήσεις της εύλογης αξίας βασίστηκαν κυρίως στη Συγκριτική Μέθοδο, λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες που καθορίζουν την αξία των ανωτέρω ακινήτων, συμπεριλαμβανομένων των συγκριτικών τιμών πωλήσεων καθώς και τις τάσεις της οικονομίας και της	Στο πλαίσιο του ελέγχου μας ζητήσαμε και λάβαμε από τη Διοίκηση, για αξιολόγηση, την έκθεση εκτίμησης της εύλογης αξίας των ακινήτων που διενεργήθηκε από τους ανεξάρτητους επαγγελματίες εκτιμητές και συζητήσαμε με τη Διοίκηση τη διαδικασία και τις μεθόδους εκτίμησης. Επιπρόσθετα, χρησιμοποιώντας ως εμπειρογνώμονες ανεξάρτητους επαγγελματίες εκτιμητές διενεργήσαμε, μεταξύ άλλων, τις κατωτέρω ελεγκτικές διαδικασίες: • Αξιολόγηση της ανεξαρτησίας, της αντικειμενικότητας, της καταλληλότητας, της επάρκειας των προσόντων και της ικανότητας των ανεξάρτητων επαγγελματιών εκτιμητών που χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση για την εκτίμηση της εύλογης αξίας των ακινήτων κατά την 31.12.XXX1. • Αξιολόγηση της καταλληλότητας της μεθόδου εκτίμησης της εύλογης αξίας κάθε ακινήτου σε σχέση με τις αποδεκτές μεθόδους εκτίμησης της εύλογης αξίας, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε ακινήτου. • Αξιολόγηση του εύλογου των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν στις μελέτες εκτιμήσεων των ανεξάρτητων επαγγελματιών εκτιμητών που χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση. • Έλεγχο καταλληλότητας, πληρότητας και ακρίβειας της εισαγωγής των δεδομένων στις μελέτες εκτιμήσεων των ανεξάρτητων επαγγελματιών εκτιμητών. • Έλεγχο των λογιστικών εγγραφών για την εξακρίβωση της ορθής καταχώρησης της εύλογης αξίας κάθε ακινήτου. • Συμφωνία των ποσών που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις με τις εύλογες αξίες στις

Αποτίμηση αξίας οικοπέδων και κτιρίων	
Σημαντικότερο θέμα ελέγχου	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
αγοράς ακινήτων.	μελέτες εκτιμήσεων των ανεξάρτητων επαγγελματιών εκτιμητών). • Επιπλέον αξιολογήσαμε την επάρκεια και την καταλληλότητα των γνωστοποιήσεων στη σημείωση XX των οικονομικών καταστάσεων.

2. Αποτίμηση αξίας επενδύσεων σε ακίνητα (οικοπέδων και κτιρίων)

Αποτίμηση αξίας επενδύσεων σε ακίνητα (οικοπέδων και κτιρίων)	
Σημαντικότερο θέμα ελέγχου	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
Την 31.12.XXX1 η εύλογη αξία των οικοπέδων και κτιρίων, που παρουσιάζεται στη σημείωση XXX (Επενδύσεις σε ακίνητα) ανέρχεται σε € XX (€ XX κατά την 31.12.XXX0) και καθορίστηκε από τη Διοίκηση βάσει των εκτιμήσεων ανεξάρτητων επαγγελματιών εκτιμητών. Η σημαντική αξία που αντιπροσωπεύουν, για τον Όμιλο και την Εταιρεία, ως ποσοστό (περίπου XX%) επί του συνολικού ενεργητικού τα οικοπέδα και τα κτίρια που περιλαμβάνονται στο λογαριασμό αυτό, το συνεχιζόμενο περιβάλλον ύφεσης που επικρατεί στην ελληνική αγορά ακινήτων, καθώς και η υποκειμενικότητα και οι σημαντικές κρίσεις που ασκεί η Διοίκηση και εμπεριέχεται στη διαδικασία εκτίμησης της εύλογης αξίας τους καθιστούν την αποτίμηση αυτών ένα από τα σημαντικότερα θέματα του ελέγχου. Όπως περιγράφεται στη σημείωση XXX (Λογιστικές αρχές και μέθοδοι) και στη σημείωση XXX λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης, οι εκτιμήσεις της εύλογης αξίας βασίστηκαν κυρίως στη Συγκριτική Μέθοδο, λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες που καθορίζουν την αξία των ανωτέρω ακινήτων, συμπεριλαμβανομένων των συγκριτικών τιμών πωλήσεων καθώς και τις τάσεις της οικονομίας και της αγοράς ακινήτων.	Στο πλαίσιο του ελέγχου μας ζητήσαμε και λάβαμε από τη Διοίκηση, για αξιολόγηση, την έκθεση εκτίμησης της εύλογης αξίας των ακινήτων που διενεργήθηκε από τους ανεξάρτητους επαγγελματίες εκτιμητές και συζητήσαμε με τη Διοίκηση τη διαδικασία και τις μεθόδους εκτίμησης. Επιπρόσθετα, χρησιμοποιώντας ως εμπειρογνώμονες ανεξάρτητους επαγγελματίες εκτιμητές διενεργήσαμε, μεταξύ άλλων, τις κατωτέρω ελεγκτικές διαδικασίες: • Αξιολόγηση της ανεξαρτησίας, της αντικειμενικότητας, της καταλληλότητας, της επάρκειας των προσόντων και της ικανότητας των ανεξάρτητων επαγγελματιών εκτιμητών που χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση για την εκτίμηση της εύλογης αξίας των ακινήτων κατά την 31.12.XXX1. • Αξιολόγηση της καταλληλότητας της μεθόδου εκτίμησης της εύλογης αξίας κάθε ακινήτου σε σχέση με τις αποδεκτές μεθόδους εκτίμησης της εύλογης αξίας, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε ακινήτου. • Αξιολόγηση του εύλογου των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν στις μελέτες εκτιμήσεων των ανεξάρτητων επαγγελματιών εκτιμητών που χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση. • Έλεγχο καταλληλότητας, πληρότητας και ακρίβειας της εισαγωγής των δεδομένων στις μελέτες εκτιμήσεων των ανεξάρτητων επαγγελματιών εκτιμητών. • Έλεγχο των λογιστικών εγγραφών για την εξακρίβωση της ορθής καταχώρησης της εύλογης αξίας κάθε ακινήτου. • Συμφωνία των ποσών που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις με τις εύλογες αξίες στις μελέτες εκτιμήσεων των ανεξάρτητων επαγγελματιών εκτιμητών. • Επιπλέον αξιολογήσαμε την επάρκεια και την καταλληλότητα των γνωστοποιήσεων στη σημείωση XX των οικονομικών καταστάσεων.

3. Απομείωση συμμετοχών σε θυγατρικές (εταιρικές οικονομικές καταστάσεις)

Σημαντικότερο θέμα ελέγχου	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
Την 31.12.XXX1 η λογιστική αξία των συμμετοχών σε θυγατρικές στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις ανέρχεται σε € XX (€ XX κατά την 31.12.XXX0) ενώ η ζημία από απομείωση για τη χρήση που έληξε την 31.12.XXX1 ανήλθε σε € XX (€ XX κατά την 31.12.XXX0) Όπως περιγράφεται στη σημείωση XXX (Λογιστικές αρχές και μέθοδοι) και στη σημείωση XXX (Λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης), οι συμμετοχές της Εταιρείας σε θυγατρικές της αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως και ελέγχονται για απομείωση τουλάχιστον σε ετήσια βάση εάν παρουσιαστούν εξωτερικές ή εσωτερικές ενδείξεις απομείωσης. Η περιοχή αυτή θεωρήθηκε σημαντική για τον έλεγχο γιατί πέραν της σημαντικότητας του ύψους των συμμετοχών στο σύνολο των οικονομικών καταστάσεων, ο προσδιορισμός της λογιστικής αξίας των θυγατρικών εμπεριέχει μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας ως προς την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών, η οποία εξαρτάται από πλήθος παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων των προσδοκιών επί των πωλούμενων ποσοτήτων σε μελλοντικές περιόδους, εκτιμήσεις κόστους και χρήση κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου. Η εταιρεία Α, μία εκ των σημαντικότερων θυγατρικών της Εταιρείας, που δραστηριοποιείται στην χώρα Χ και είναι εισηγμένη σε οργανωμένη αγορά, βρίσκεται σε πτωτική τάση όσον αφορά τον όγκο των πωλήσεων και ενδέχεται οι αναμενόμενες μελλοντικές ωφέλειες να επηρεάζονται από την πολιτική αστάθεια που επικρατεί. Επιπλέον, η χρηματιστηριακή αξία υπολείπεται της λογιστικής αξίας της την τελευταία	Λάβαμε τις εκτιμήσεις της Διοίκησης και εξετάσαμε εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης για κάθε μια συμμετοχή σε θυγατρικές εταιρείες, λαμβάνοντας υπόψη τις περιπτώσεις όπου προέκυψαν ζημιές εκμετάλλευσης που επιβάρυναν την ελεγχόμενη χρήση. Ο έλεγχός μας εστιάστηκε στα ακόλουθα θέματα: - Διενεργήσαμε συζητήσεις με τη Διοίκηση της Εταιρείας και αξιολογήσαμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με την διενέργεια του ελέγχου απομείωσης των συμμετοχών σε θυγατρικές. - Αξιολογήσαμε την καταλληλότητα του μοντέλου της αξίας χρήσης, δεδομένου του χρονικού διαστήματος που η λογιστική αξία υπερβαίνει την εύλογη αξία, καθώς και των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν, για τον προσδιορισμό της απομείωσης της θυγατρικής εταιρείας Α. Έμφαση δόθηκε στις παραδοχές με το υψηλότερο επίπεδο αβεβαιότητας, συμπεριλαμβανομένης της παραδοχής του μακροπρόθεσμου ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας της χώρας Χ, τις εναλλακτικές παραδοχές που λήφθηκαν υπόψη για τον προσδιορισμό των παραδοχών, στις οποίες η αξία χρήσης παρουσιάζει μεγαλύτερη ευαισθησία και την παρουσίαση των επιπτώσεων στην αξία χρήσης κάθε μεταβολής στις παραδοχές αυτές και την δικαιολόγηση της απόκλισης μεταξύ της αξίας χρήσης και την αγοραίας αξίας. Κατά την αξιολόγηση αυτή : - Εξετάστηκαν τα συμπεράσματα σχετικά με την καταλληλότητα του μοντέλου και του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιήθηκε. Επαναυπολογίσαμε τα σχετικά ποσά με τη βοήθεια των εσωτερικών εμπειρογνομόνων μας στις αποτιμήσεις. - Εξετάστηκαν οι εισροές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό των παραδοχών στο μοντέλο και επιβεβαιώθηκε η λογικότητά τους ύστερα από αντιπαραβολή με πληροφορίες της εξωτερικής αγοράς, πηγές τρίτων μερών, συμπεριλαμβανομένων εκθέσεων αναλυτών και ιστορικά διαθέσιμων πληροφοριών της Εταιρείας. - Ελέγχθηκε η μαθηματική ακρίβεια του μοντέλου. - Εξετάστηκαν οι γνωστοποιήσεις σε σχέση με την εταιρεία Α στις οικονομικές καταστάσεις.- Επιπλέον αξιολογήσαμε την επάρκεια και την καταλληλότητα των γνωστοποιήσεων στη σημείωση XX των οικονομικών καταστάσεων.

Απομείωση συμμετοχών σε θυγατρικές (εταιρικές οικονομικές καταστάσεις)	
Σημαντικότερο θέμα ελέγχου	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
τριετία. Οι προαναφερόμενοι παράγοντες και γεγονότα ενείχαν τον κίνδυνο υπερεκτίμησης της αξίας των συμμετοχών και ως αποτέλεσμα η αξιολόγηση της αναγκαιότητας διενέργειας ελέγχων απομείωσης και στη συνέχεια, όπου απαιτήθηκε, ο υπολογισμός της ανακτήσιμης αξίας αποτέλεσαν κύρια αντικείμενα του ελέγχου μας.	

4. Παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα για αντιστάθμιση

Παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα για αντιστάθμιση	
Σημαντικότερο θέμα ελέγχου	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
Την 31.12.XXX1 τα παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα για αντιστάθμιση ανέρχονται σε € XX (€ XX κατά την 31.12.XXX0) ενώ το κέρδος/(η ζημία) που προέκυψε κατά την αποτίμηση ανήλθε σε € XX (€ XX κατά την 31.12.XXX0) Όπως περιγράφεται στη Σημείωση XX (Λογιστικές αρχές και μέθοδοι), στη Σημείωση XX (Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις) και στη Σημείωση XX (Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία) των οικονομικών καταστάσεων, η πλειοψηφία των αγορών πρώτων υλών (ποσοστό άνω του 80% των συνολικών αγορών) που πραγματοποιεί ο Όμιλος, διενεργείται σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα λειτουργίας του. Στο πλαίσιο αυτό, ο Όμιλος προβαίνει σε συμβάσεις παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων, προκειμένου να διαχειριστεί την έκθεσή του στον κίνδυνο που απορρέει από τη διακύμανση των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Οι συμβάσεις αυτές οδήγησαν στην αναγνώριση υποχρεώσεων από παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ύψους € XX, την 31.12.XXX1. Η λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου είναι πολύπλοκη και απαιτεί την άσκηση εκτιμήσεων εκ μέρους της Διοίκησης σε ό,τι αφορά στον βαθμό αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης. Παράλληλα, η αποτίμηση των παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων στην εύλογη αξία απαιτεί τη χρήση εκτιμήσεων και είναι ενδογενώς υποκείμενη σε κίνδυνο λάθους. Λαμβάνοντας υπόψη τον σημαντικό αριθμό συμβάσεων παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων που	Οι βασικές ελεγκτικές διαδικασίες που διενεργήσαμε για την αξιολόγηση της λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνου περιλάμβαναν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα: • την καταγραφή λογιστικών αρχών και μεθόδων, διαδικασιών και δικλίδων που έχει σχεδιάσει η Διοίκηση αναφορικά με τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και την λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του σχεδιασμού τους. • τη λήψη έγγραφων διαβεβαιώσεων από τρίτα ανεξάρτητα μέρη αναφορικά με τις ανοιχτές θέσεις παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων που υφίσταντο κατά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων. • την επιλογή δείγματος από το σύνολο των συμβάσεων, με σκοπό την εξέταση του κατά πόσον οι συμβατικοί όροι αντικατοπτρίζονται κατάλληλα τον υπολογισμό εκ μέρους της Διοίκησης του βαθμού αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης για κάθε σύμβαση. • τον επαναυπολογισμό της αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης, σε δειγματοληπτική βάση. • τον έλεγχο του ορθού λογιστικού χειρισμού και απεικόνισης στις οικονομικές καταστάσεις με βάση τον βαθμό αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης. • τη χρησιμοποίηση εσωτερικού εμπειρογνώμονα για την αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων, προκειμένου να επαναυπολογίσει, σε δειγματοληπτική βάση, τις αποτιμήσεις των παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων στη λήξη της περιόδου αναφοράς και να τις συγκρίνει με τις αποτιμήσεις που διενήργησε ο Όμιλος. • Επιπλέον αξιολογήσαμε την επάρκεια και την καταλληλότητα των γνωστοποιήσεων στη σημείωση XX των οικονομικών καταστάσεων.

Παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα για αντιστάθμιση	
Σημαντικότερο θέμα ελέγχου	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
συνάφθηκαν εντός της χρήσης, σε συνδυασμό με την πολυπλοκότητα και τις εκτιμήσεις που ενέχει η λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου, αναγνωρίσαμε το παρόν ζήτημα ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.	

5. Αποτίμηση αποθεμάτων

Αποτίμηση αποθεμάτων	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
Σημαντικότερο θέμα ελέγχου Την 31.12.XXX1η Εταιρεία κατέχει αποθέματα ειδών ρουχισμού ύψους € XX(€ XX την 31.12.XXX0). Όπως περιγράφεται στη σημείωση XX (Λογιστικές αρχές και μέθοδοι) των οικονομικών καταστάσεων, τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Μέρος των αποθεμάτων κινείται βραδέως και το γεγονός αυτό, λόγω της φύσης των ειδών ένδυσης που είναι ευάλωτα στην απαξίωση λόγω της παροδικότητας της μόδας, ενέχει τον κίνδυνο υπερεκτίμησης της αξίας τους. Ως εκ τούτου, η Διοίκηση της Εταιρείας διενεργεί εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό των κατάλληλων απομειώσεων για παρωχημένα αποθέματα βασιζόμενη σε λεπτομερείς αναλύσεις των βραδέως κινούμενων αποθεμάτων και σε μελλοντικά σχέδια ρευστοποίησής τους. Θεωρούμε ότι η αξιολόγηση της αποτίμησης των αποθεμάτων της Εταιρείας είναι ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου αφενός γιατί τα αποθέματα ειδών ρουχισμού είναι το κυριότερο στοιχείο του Ενεργητικού και αφετέρου λόγω των σημαντικών εκτιμήσεων και κρίσεων της Διοίκησης για τον προσδιορισμό της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους.	Αξιολογήσαμε το εύλογο των παραδοχών της Διοίκησης που εφαρμόστηκαν για την αποτίμηση της αξίας των αποθεμάτων από: • Την καταγραφή των διαδικασιών και δικλίδων διαχείρισης αποθεμάτων που έχει σχεδιάσει η Διοίκηση της Εταιρείας αναφορικά με τα αποθέματα • Την εξέταση της αποτελεσματικότητας των βασικών δικλίδων διαχείρισης αποθεμάτων σε 2 αποθηκευτικούς χώρους και σε 5 καταστήματα λιανικής πώλησης • Την παρακολούθηση της φυσικής απογραφής σε 2 αποθηκευτικούς χώρους και 8 καταστήματα λιανικής πώλησης • Την εξέταση δείγματος εμπορευμάτων με σκοπό την επιβεβαίωση του ορθού υπολογισμού του κόστους κτήσης των αποθεμάτων σύμφωνα με τα τιμολόγια αγορών και τον ορθό επιμερισμό των εξόδων αγοράς • Την εξέταση της πληρότητας της αποτίμησης με την σύγκριση της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας, που εκτιμήσαμε με τη χρήση λογισμικού ανάλυσης δεδομένων επί του συνόλου των πωλήσεων μετά την ημερομηνία αναφοράς, με το κόστος κτήσης των αποθεμάτων • Την εξέταση του ισοζυγίου αποθήκης με τη χρήση λογισμικού ανάλυσης δεδομένων για τον εντοπισμό ακίνητων και βραδέως κινούμενων αποθεμάτων. • Επιπλέον αξιολογήσαμε την επάρκεια και την καταλληλότητα των γνωστοποιήσεων στη σημείωση XX των οικονομικών καταστάσεων.

6. Ανακτησιμότητα εμπορικών απαιτήσεων

Ανακτησιμότητα εμπορικών απαιτήσεων	
Σημαντικότερο θέμα ελέγχου	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
Την 31.12.XXX1, οι εμπορικές απαιτήσεις της Εταιρείας ανέρχονται σε € XX (€ XX την 31.12.XXX0) ενώ η σχετική συσσωρευμένη απομείωση ανέρχεται σε €XX (€ XX την 31.12.XXX0) , όπως αναφέρεται στις σημειώσεις XX και XX των οικονομικών καταστάσεων Οι εμπορικές απαιτήσεις της Εταιρείας περιλαμβάνουν κυρίως απαιτήσεις από πελάτες εξωτερικού. Το απαιτητικό περιβάλλον λειτουργίας στον εξαγωγικό κλάδο κατά τη διάρκεια του έτους αύξησε τους κινδύνους επισφάλειας από τους εν λόγω πελάτες της εταιρείας. Ειδικότερα, στην περίπτωση της αφερεγγυότητας αυτών των πελατών, η Εταιρεία εκτίθεται σε αυξημένο πιστωτικό κίνδυνο όταν οι πελάτες αδυνατούν να ανταπεξέλθουν στις συμβατικές τους υποχρεώσεις. Η Διοίκηση για να εκτιμήσει το ποσό της απομείωσης των εμπορικών της απαιτήσεων, αξιολογεί την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων επισκοπώντας την ληκτότητα των υπολοίπων των πελατών, το πιστωτικό ιστορικό τους και την διευθέτηση των μεταγενέστερων πληρωμών σύμφωνα με τον εκάστοτε διακανονισμό. Δεδομένης της σημαντικότητας του θέματος και του επιπέδου της κρίσης και των εκτιμήσεων που απαιτήθηκαν, θεωρούμε πως αυτό αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.	Οι ελεγκτικές μας διαδικασίες σχετικά με την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων: • Την κατανόηση και την εξέταση των διαδικασιών πιστωτικού ελέγχου της Εταιρείας καθώς και την εξέταση των βασικών δικλίδων σχετικά με τη χορήγηση πιστώσεων στους πελάτες. • Την εκτίμηση των παραδοχών και της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε από την Εταιρεία για τον προσδιορισμό της ανακτησιμότητας των εμπορικών της απαιτήσεων ή του χαρακτηρισμού τους ως επισφαλείς. • Την εξέταση των απαντητικών επιστολών των δικηγόρων, για θέματα που χειρίστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους για τον εντοπισμό τυχόν θεμάτων που υποδεικνύουν υπόλοιπα από εμπορικές απαιτήσεις που δεν είναι ανακτήσιμα στο μέλλον. • Την εξέταση της ληκτότητας των υπολοίπων των εμπορικών απαιτήσεων στο τέλος της χρήσης και τον εντοπισμό τυχόν οφειλετών με οικονομική δυσχέρεια. Συζήτηση με τη Διοίκηση και εξέταση της πρόσφατης αλληλογραφία της Εταιρείας με τους πελάτες της. Αξιολόγηση των δημοσίως διαθέσιμων στοιχείων και πληροφοριών.. • Τον επαναυπολογισμό της απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένες παραμέτρους για οφειλέτες, όπως την ληκτότητα υπολοίπων, τους μεγάλους οφειλέτες και τους οφειλέτες υψηλού κινδύνου. • Την αξιολόγηση ανακτησιμότητας των υπολοίπων συγκρίνοντας τα ποσά του τέλους της χρήσης με μεταγενέστερες εισπράξεις/τακτοποιήσεις. • Επιπλέον αξιολογήσαμε την επάρκεια και την καταλληλότητα των γνωστοποιήσεων στη σημείωση XX των οικονομικών καταστάσεων.

7. Δουλευμένα έξοδα

Δουλευμένα έξοδα	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
Σημαντικότερο θέμα ελέγχου Την 31.12.XXX1, η Εταιρεία είχε δουλευμένα έξοδα χρήσης € XX (€ XX την 31.12.XXX0). Τα έξοδα αυτά αντιπροσωπεύουν το XX% των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της και αναλύονται στη Σημείωση XX των οικονομικών καταστάσεων. Όπως αναφέρεται στις Λογιστικές αρχές και μέθοδοι της Εταιρείας (σημειώσεις XX και XX), η Διοίκηση καταχωρεί τα έξοδα στα αποτελέσματα σε δουλευμένη βάση και υπολογίζει τους τόκους δανείων σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα αποπληρωμής τους και τις περιόδους εκτοκισμού, τις δε αμοιβές τρίτων που ως επί τω πλείστον διαμορφώνουν το κόστος παραγωγής και πωληθέντων, σύμφωνα με την αξιολόγηση της προόδου εργασιών και εκπλήρωσης των συμβατικών τους υποχρεώσεων. Δεδομένης της σημαντικότητας των δουλευμένων εξόδων, καθώς επίσης του πλήθους των συμβάσεων, οι οποίες εμπεριέχουν πολύπλοκους όρους ως προς τον προσδιορισμό του χρόνου πραγματοποίησης των δαπανών και συνεπώς απαιτούν την άσκηση σημαντικής κρίσης εκ μέρους της Διοίκησης ώστε να επιβαρυνθεί ορθά η εταιρική χρήση που αφορούν, θεωρούμε πως αυτό το θέμα αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου	Οι ελεγκτικές διαδικασίες που διενεργήσαμε σχετικά με την αντιμετώπιση του ανωτέρω θέματος περιέλαβαν, μεταξύ άλλων, τα εξής: • Τη μελέτη και κατανόηση των όρων των δανειακών συμβάσεων, καθώς και την εξέταση των σχετικών δικλίδων της εταιρείας για τον υπολογισμό των δουλευμένων τόκων. • Επαναυπολογισμό των τόκων. • Τη μελέτη και εξέταση των δικλίδων της Εταιρείας σχετικά με την αποδοχή, επιμέτρηση και έγκριση υπηρεσιών από τρίτους. • Αναλυτικές διαδικασίες για σύγκριση επιπέδου δουλευμένων εξόδων με την προηγούμενη χρήση και τους προϋπολογισμούς της Εταιρείας. • Την εξέταση της λογιστικοποίησης συμβάσεων με τρίτους σε δειγματοληπτική βάση και επαναυπολογισμό του μέρους αμοιβών που αφορούν τη χρήση. • Την εξέταση των ημερολογιακών εγγραφών της επόμενης χρήσης. • Επιπλέον αξιολογήσαμε την επάρκεια και την καταλληλότητα των γνωστοποιήσεων στη σημείωση XX των οικονομικών καταστάσεων.

8. Αναγνώριση εσόδων

Αναγνώριση εσόδων	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
Σημαντικότερο θέμα ελέγχου Ο κύκλος εργασιών της Εταιρείας ανήλθε για την χρήση που έληξε την 31.12.XXX1 σε € XX (€ XX για την χρήση που έληξε την 31.12.XXX0). Σχετική αναφορά για τα έσοδα γίνεται στις οικονομικές καταστάσεις στη Σημείωση XX (Λογιστικές αρχές και μέθοδοι), στη Σημείωση XX (Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις) και στη Σημείωση XX (Κύκλος εργασιών) των οικονομικών καταστάσεων. Αναφορικά με τον κλάδο τροφίμων και ποτών αξιολογήθηκε ότι υφίσταται αυξημένος κίνδυνος απάτης στην ορθή αναγνώριση των εσόδων. Ο κίνδυνος σχετίζεται με την ακρίβεια και πληρότητα των υπολογιζόμενων εκπτώσεων προς τους πελάτες λόγω επίτευξης στόχων πωλήσεων, καθώς η εν λόγω περιοχή είναι, ενδογενώς, περισσότερο επιρρεπής στην παραβίαση των δικλίδων από τη Διοίκηση.	Οι βασικές ελεγκτικές διαδικασίες που πραγματοποιήσαμε περιλάμβαναν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα: • Κατανόηση των πολιτικών και διαδικασιών για την αναγνώριση των εσόδων σχετικά με τις εκπτώσεις λόγω επίτευξης στόχων πωλήσεων, καταγραφή της φύσης και των πιθανών ιδιαιτεροτήτων ανά περιοχή και αξιολόγηση της ύπαρξης τυχόν ασυνήθιστων ή μοναδικών συναλλαγών. • Έλεγχο του ορθού διαχωρισμού των χρήσεων, εξετάζοντας πωλήσεις που πραγματοποιήθηκαν κοντά στην ημερομηνία λήξης της περιόδου αναφοράς και αμέσως μετά από αυτή, μέσω συσχέτισης των τιμολογίων με τα αντίστοιχα δελτία αποστολής. • Στοχευμένες αναλυτικές διαδικασίες για τον εντοπισμό τυχόν ασυνήθιστων μεταβολών και συναλλαγών που χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης. • Εξέταση σημαντικών συμβάσεων πελατών για τον εντοπισμό, την καταγραφή και την κατανόηση περίπλοκων όρων και προϋποθέσεων, με σκοπό να διασφαλιστεί η καταλληλότητα του ακολουθούμενου λογιστικού χειρισμού με βάση τις υφιστάμενες Λογιστικές αρχές και μέθοδοι αναγνώρισης των εσόδων. • Σε δείγμα συμβάσεων πελατών, επαναυπολογισμό των εκπτώσεων βάσει του επιβεβαιωμένου τζίρου ανά περίπτωση και των όρων των συμβάσεων και συμφωνία με τα αντίστοιχα εκδοθέντα τιμολόγια και λοιπά παραστατικά. • Επιπλέον αξιολογήσαμε την επάρκεια και την καταλληλότητα των γνωστοποιήσεων στη σημείωση XX των οικονομικών καταστάσεων.

9. Αναγνώριση εσόδων από κατασκευαστικές συμβάσεις

Αναγνώριση εσόδων από κατασκευαστικές συμβάσεις	
Σημαντικότερο θέμα ελέγχου	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου, ανήλθε για την χρήση που έληξε την 31.12.XXX1 σε € XXX (€ XXX για τη χρήση που έληξε την 31.12.XXX0) , και περιλαμβάνει κυρίως έσοδα από την εκτέλεση κατασκευαστικών συμβάσεων (XXX1: € XXX XXX0: € XXX). Σχετική αναφορά για τα έσοδα γίνεται στις οικονομικές καταστάσεις στη Σημείωση XX (Λογιστικές αρχές και μέθοδοι), στη Σημείωση XX (Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις) και στη Σημείωση XX (Κύκλος εργασιών) των οικονομικών καταστάσεων Η λογιστική αναγνώριση των εσόδων από την εκτέλεση κατασκευαστικών συμβάσεων, βασίζεται σε σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις της Διοίκησης, με υψηλό βαθμό αβεβαιότητας. Πιθανές μελλοντικές αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις δύναται να οδηγήσουν σε σημαντικές μεταβολές τόσο των εσόδων που αναγνωρίζονται όσο και της σχετικής κερδοφορίας. Ειδικότερα, τα έσοδα από κατασκευαστικές συμβάσεις αναγνωρίζονται με την πάροδο του χρόνου και καθώς οι δεσμεύσεις εκτέλεσης εκπληρώνονται και η αναγνώρισή τους απαιτεί εκτιμήσεις και κρίσεις σε σχέση με τα ακόλουθα: • την αναγνώριση των δεσμεύσεων εκτέλεσης και του χρονικού σημείου που αυτές εκπληρώνονται, • την κατανομή της τιμής της συναλλαγής (συμβατικού τιμήματος) στις δεσμεύσεις εκτέλεσης, • τον προσδιορισμό των συνολικών εξόδων από την ημερομηνία σύναψης της σύμβασης έως και την ημερομηνία της εκτιμώμενης	Οι βασικές ελεγκτικές διαδικασίες που πραγματοποιήσαμε περιλάμβαναν μεταξύ άλλων: • Την κατανόηση, καταγραφή και αξιολόγηση των διαδικασιών που εφαρμόζει ο Όμιλος για την αναγνώριση των εσόδων από κατασκευαστικές συμβάσεις και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του σχεδιασμού τους. • Την επιλογή δείγματος συμβάσεων βάσει ποιοτικών και ποσοτικών κριτηρίων με σκοπό την αξιολόγηση σημαντικών και περίπλοκων περιοχών των συμβάσεων και την ορθή λογιστική αναγνώριση αυτών, σύμφωνα με τις ακολουθούμενες λογιστικές αρχές και μεθόδους. Για το δείγμα αυτό διενεργήσαμε τις ακόλουθες διαδικασίες: – καταγραφή και κατανόηση των βασικών όρων των συμβάσεων με σκοπό να αναγνωρισθούν και επιβεβαιωθούν, ανά έργο, οι δεσμεύσεις εκτέλεσης και το χρονικό σημείο που αυτές εκπληρώνονται, καθώς και η μέθοδος κατανομής της τιμής συναλλαγής στις επιμέρους δεσμεύσεις εκτέλεσης. – σύγκριση των πραγματικών αποτελεσμάτων ανά επιλεγμένη σύμβαση με τους εγκεκριμένους προϋπολογισμούς και τα ιστορικά απολογιστικά στοιχεία, με σκοπό να αξιολογηθεί ο βαθμός αξιοπιστίας των κρίσεων και εκτιμήσεων της Διοίκησης. – εξέταση των εγκεκριμένων μηνιαίων αναφορών των συμβάσεων του επιλεγμένου δείγματος, οι οποίες περιλαμβάνουν ανάλυση των σημαντικότερων δεικτών απόδοσης (KPIs), την καταγραφή, την ανάλυση και την αιτιολόγηση των αποκλίσεων που ενδεχόμενα έλαβαν χώρα σε σχέση με τα προϋπολογισμένα κόστη και την καταγραφή και αξιολόγηση των αξιώσεων αποζημίωσης και κινήτρων. – επιβεβαίωση, σε δειγματοληπτική βάση, της πληρότητας και ακρίβειας των δαπανών και λοιπών εξόδων που πραγματοποιήθηκαν για την εκπλήρωση των δεσμεύσεων εκτέλεσης και τη συσχέτιση αυτών με τα έργα /συμβάσεις που αφορούν, λαμβάνοντας τα αντίστοιχα τιμολόγια, συμβάσεις και λοιπά παραστατικά.

Αναγνώριση εσόδων από κατασκευαστικές συμβάσεις	
Σημαντικότερο θέμα ελέγχου	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
ολοκλήρωσής της, • τις τυχόν αναθεωρήσεις του προϋπολογισθέντος κόστους εκτέλεσης, • την πιθανότητα έγκρισης εκ μέρους του πελάτη τυχόν αξιώσεων αποζημίωσης και κινήτρων.	– επαναυπολογισμό του ποσοστού εκπλήρωσης των δεσμεύσεων εκτέλεσης με βάση τα πραγματικά κόστη που έλαβαν χώρα. καθώς και με βάση τις υπογεγραμμένες αναφορές των υπεύθυνων έργου. – εξέταση του υποστηρικτικού υλικού (αλληλογραφία με πελάτες, μεταγενέστερες εισπράξεις) για την αξιολόγηση της πιθανότητας είσπραξης αξιώσεων αποζημίωσης και κινήτρων. – Επιπλέον αξιολογήσαμε την επάρκεια και την καταλληλότητα των γνωστοποιήσεων στη σημείωση XX των οικονομικών καταστάσεων.

10. Ακρίβεια των εσόδων λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα των μηχανογραφικών συστημάτων

Ακρίβεια των εσόδων λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα των μηχανογραφικών συστημάτων	
Σημαντικότερο θέμα ελέγχου	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου, ανήλθε για την χρήση που έληξε την 31.12.XXX1 σε € XXX (€ XXX για τη χρήση που έληξε την 31.12.XXX0) , Σχετική αναφορά για τα έσοδα γίνεται στις οικονομικές καταστάσεις στη Σημείωση XX (Λογιστικές αρχές και μέθοδοι), στη Σημείωση XX (Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις) και στη Σημείωση XX (Κύκλος εργασιών) των οικονομικών καταστάσεων. Λόγω της πολυπλοκότητας των μηχανογραφικών συστημάτων του Ομίλου, υφίσταται ένας ενδογενής κίνδυνος αναφορικά με την ακρίβεια των αναγνωρισμένων εσόδων, καθώς επίσης και του αντίτυπου που έχει η αλλαγή των μοντέλων τιμολόγησης στην αναγνώριση των εσόδων (πάγιες τιμολογήσεις, ρυθμίσεις παροχής κινήτρων, εκπτώσεις κ.λπ.). Περαιτέρω, η εφαρμογή των λογιστικών απαιτήσεων για την αναγνώριση των εσόδων είναι σύνθετη και απαιτήθηκε αυξημένη ελεγκτική προσπάθεια και εμπλοκή εσωτερικών εμπειρογνομόνων. Ως εκ τούτου, αναγνωρίσαμε το θέμα αυτό, ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.	Για τη συνεπή εφαρμογή ελεγκτικών διαδικασιών στα έσοδα, αποστείλαμε κατάλληλες οδηγίες στις διάφορες ελεγκτικές ομάδες που συμμετέχουν στον έλεγχο του Ομίλου. Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιελάμβανε τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου και άλλες ουσιαστικές επαληθευτικές διαδικασίες, οι οποίες διενεργήθηκαν με την βοήθεια εσωτερικών εμπειρογνομόνων και κάλυπταν ειδικότερα: • Τον έλεγχο των πληροφοριακών συστημάτων στα οποία στηρίζονται οι τιμολογήσεις, συμπεριλαμβανομένων αλλαγών στις διαδικασίες και τις δικλίδες που σχετίζονταν με τα συστήματα τιμολόγησης σημαντικών πηγών εσόδων. • Τη συμφωνία μεταξύ των υποστηρικτικών μηχανογραφικών συστημάτων τιμολόγησης και των λοιπών σχετικών υποστηρικτικών συστημάτων με τις λογιστικές εγγραφές. Η συμφωνία αυτή, περιελάμβανε την σύγκριση των δεδομένων σημαντικών λογιστικών εγγραφών με τα αντίστοιχα δεδομένα του συστήματος τιμολόγησης και του ημερολογίου γενικής λογιστικής. • Τον δειγματοληπτικό έλεγχο αναφορικά με την ακρίβεια της τιμολόγησης πελατών και έλεγχο δείγματος πιστωτικών τιμολογίων και εκπτώσεων που σχετίζονται με τις ως άνω τιμολογήσεις. • Επιπλέον αξιολογήσαμε την επάρκεια και την καταλληλότητα των γνωστοποιήσεων στη σημείωση XX των οικονομικών καταστάσεων.

11. Εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν στην αξιολόγηση των προβλέψεων εκκρεμών αποζημιώσεων και στην εξέταση της επάρκειας των υποχρεώσεων που συνδέονται με ασφαλιστήρια συμβόλαια ζημιών

Εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν στην αξιολόγηση των προβλέψεων εκκρεμών αποζημιώσεων και στην εξέταση της επάρκειας των υποχρεώσεων που συνδέονται με ασφαλιστήρια συμβόλαια ζημιών	
Σημαντικότερο θέμα ελέγχου	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
Η Εταιρεία έχει σχηματίσει την 31.12.XXX1 προβλέψεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις από ασφαλιστήρια συμβόλαια ζημιών € XXX (€ XXX την 31.12. XXX0) που αντιπροσωπεύουν το XX% των συνολικών υποχρεώσεων. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στη σημείωση XX των οικονομικών καταστάσεων. Οι ασφαλιστικές προβλέψεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις αντιπροσωπεύουν εκτιμήσεις για τις μελλοντικές ταμειακές ροές που θα προκύψουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια των κλάδων Γενικών Ασφαλίσεων. Η εκτίμηση των προβλέψεων για εκκρεμείς αποζημιώσεις γενικών ασφαλίσεων ζημιών εμπεριέχει υψηλό βαθμό υποκειμενικότητας και πολυπλοκότητας, ιδιαίτερα όσον αφορά το τελικό ποσό αποζημίωσης για τις περιπτώσεις σωματικών βλαβών και δικαστικών υποθέσεων. Επίσης η αξιολόγηση της επάρκειας των προβλέψεων εκκρεμών αποζημιώσεων απαιτεί τη χρήση των κατάλληλων αναλογιστικών μεθοδολογιών και υπολογισμών που περιλαμβάνουν υποκειμενικές παραδοχές, όπως για παράδειγμα την υπόθεση μελλοντικού πληθωρισμού, τα μοτίβα εξέλιξης ζημιών καθώς και τις επιπτώσεις από τις αλλαγές στη νομοθεσία. Δεδομένης της σημαντικότητας του θέματος και του επιπέδου της κρίσης που απαιτείται, θεωρήσαμε πως	Η ελεγκτική μας προσέγγιση σε σχέση με το θέμα αυτό περιλάμβανε την εξέταση τόσο του σχεδιασμού και της λειτουργικής αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων που σχετίζονται με τον σχηματισμό των προβλέψεων για εκκρεμείς αποζημιώσεις αλλά και την εκτίμηση της επάρκειας αυτών, όσο και αναλυτικές και λεπτομερείς ελεγκτικές διαδικασίες Οι διαδικασίες μας στις εσωτερικές δικλίδες επικεντρώθηκαν στις δικλίδες που αφορούν : • Τη μεθοδολογία και τις εξουσιοδοτήσεις για το σχηματισμό των προβλέψεων για εκκρεμείς αποζημιώσεις από τους υπευθύνους διακανονισμού ζημιών. • Την αξιολόγηση της πληρότητας και επάρκειας των δεδομένων και στοιχείων στους φακέλους εκκρεμών αποζημιώσεων • Την εξέταση της αναλογιστικής έκθεσης επάρκειας προβλέψεων εκκρεμών αποζημιώσεων από τον επικεφαλής αναλογιστή της Εταιρείας, όσον αφορά τις δικλίδες για τον προσδιορισμό των παραδοχών, τη μεθοδολογία και των διαδικασιών που εφαρμόστηκαν για την βέλτιστη εκτίμηση των συνολικών υποχρεώσεων από εκκρεμείς αποζημιώσεις. • Την ανεξάρτητη επικύρωση των μοντέλων και παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν από τον επικεφαλής αναλογιστή της Εταιρείας. Πραγματοποιήσαμε τις ακόλουθες αναλυτικές ελεγκτικές διαδικασίες: • Σύγκριση των δεδομένων στους φακέλους αποζημιώσεων με τα αναλυτικά στοιχεία των μητρώων εκκρεμών αποζημιώσεων σε δειγματοληπτική βάση. • Αξιολόγηση των προβλέψεων εκκρεμών αποζημιώσεων σε σχέση με τις σχετικές πολιτικές της Εταιρείας σε σύγκριση με τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στους φακέλους

Εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν στην αξιολόγηση των προβλέψεων εκκρεμών αποζημιώσεων και στην εξέταση της επάρκειας των υποχρεώσεων που συνδέονται με ασφαλιστήρια συμβόλαια ζημιών

Σημαντικότερο θέμα ελέγχου	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
ασφαλιστικές προβλέψεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις είναι ένα από τα σημαντικότερα θέματα του ελέγχου μας.	αποζημιώσεων σε δειγματοληπτική βάση. Με τη συνεργασία των ειδικών εμπειρογνομόνων - αναλογιστών μας, διενεργήσαμε τις ακόλουθες αναλυτικές ελεγκτικές διαδικασίες: • Αξιολόγηση των αναλογιστικών εκθέσεων αναφορικά με τη λογικότητα των παραδοχών και την καταλληλότητα των μεθοδολογιών που χρησιμοποιήθηκαν, βάσει διεθνών αναλογιστικών πρακτικών, εσωτερικών οδηγιών και πολιτικών της Εταιρείας • Ανεξάρτητο επαναυπολογισμό της βέλτιστης εκτίμησης του τελικού κόστους των αποζημιώσεων και της επάρκειας των προβλέψεων για εκκρεμείς αποζημιώσεις για σημαντικούς κλάδους ασφάλισης και σύγκριση των αποτελεσμάτων με τα αποτελέσματα της Εταιρείας. • Σύγκριση των υποκείμενων στοιχείων και δεδομένων που περιλαμβάνονται στα μοντέλα εκτίμησης επάρκειας με τα αναλυτικά δεδομένα των μητρώων εκκρεμών αποζημιώσεων. • Ανάλυση και σχολιασμό στις κυριότερες και μη αναμενόμενες μεταβολές και διακυμάνσεις καθώς και τυχόν σημαντικές μεταβολές στις παραδοχές και τη μεθοδολογία υπολογισμού σε σχέση με την προηγούμενη χρήση. • Επιπλέον αξιολογήσαμε την επάρκεια και την καταλληλότητα των γνωστοποιήσεων στη σημείωση XX των οικονομικών καταστάσεων.

12. Απομείωση των απαιτήσεων από δάνεια

Απομείωση των απαιτήσεων από δάνεια	
Σημαντικότερο θέμα ελέγχου	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
Την 31.12.XXX1 η Τράπεζα έχει διενεργήσει συνολικά συσσωρευμένη απομείωση δανείων ύψους € XX (€ XX την 31.12.XXX0). Η αξιολόγηση της επάρκειας της απομείωσης των δανείων εμπεριέχει την άσκηση, από μέρους της διοίκησης της Τράπεζας, κρίσιμων εκτιμήσεων και κρίσεων. Σύμφωνα με την πολιτική της Τράπεζας, όπως εξηγείται πληρέστερα στη σημείωση XX των οικονομικών καταστάσεων καθώς και στη σελ. XX, της Έκθεσης διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, η διοίκηση αξιολογεί το δανειακό της χαρτοφυλάκιο σε ατομικό και σε συλλογικό επίπεδο. (συνοπτική περιγραφή της πολιτικής της Τράπεζας αναφορικά με το σχηματισμό απομειώσεων— ατομικών και συλλογικών) Εξαιτίας της σημαντικότητας του μεγέθους των δανείων στις οικονομικές καταστάσεις, της πολυπλοκότητας της διαδικασίας εκτίμησης από τη διοίκηση καθώς και της άσκησης κρίσιμων εκτιμήσεων και κρίσεων που συνδέονται με την ανακτήσιμη αξία των δανείων, θεωρήσαμε ότι οι προβλέψεις των δανείων αποτελούν μια σημαντική περιοχή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της XX Τράπεζας.	Οι ελεγκτικές διαδικασίες που διενεργήσαμε περιλαμβάνουν συνδυασμό ελέγχου της λειτουργίας των εσωτερικών δικλίδων που σχετίζονται με την αξιολόγηση της επάρκειας των ατομικών και συλλογικών απομειώσεων που υπολογίζει η διοίκηση καθώς και έλεγχο ουσιαστικής επαλήθευσης. Κατά τις διαδικασίες ουσιαστικών επαληθεύσεων των ατομικών απομειώσεων, ελέγξαμε, μεταξύ άλλων, σε δειγματοληπτική βάση, την επάρκεια των απομειώσεων που σχημάτισε η Τράπεζα, αξιολογώντας κυρίως την καταλληλότητα των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν σχετικά με την αξία των εξασφαλίσεων, τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές και την περίοδο ανάκτησης. Κατά την ουσιαστική επαλήθευση των συλλογικών απομειώσεων αξιολογήσαμε το εύλογο των σημαντικών παραμέτρων και παραδοχών όπως τον δείκτη θεραπείας/αποκατάστασης (cure rate) και την πιθανότητα αθέτησης (probability of default) που χρησιμοποιήθηκαν στα μοντέλα απομείωσης που χρησιμοποιεί η Τράπεζα. Για την αξιολόγηση των μοντέλων χρησιμοποιήσαμε επίσης εμπειρογνώμονες πιστωτικού κινδύνου (credit risk specialists).